

Vggr Rb Den Bosch, 20 april 2010, Zijlstra v Klotz

Zijlstra 5023

v
Klotz 4687

AUTEURSRECHT

Beperkte mate van oorspronkelijkheid

- De vormgeving is immers in belangrijke mate het resultaat van functioneel objectieve en in de meubelbranche gebruikelijke uitgangspunten.

Van een eigen, oorspronkelijk karakter en een persoonlijk stempel van de maker is ten aanzien van de Zijlstra 5023 naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter slechts in beperkte mate sprake. De voorzieningenrechter stelt daarbij voorop dat het voorwerp waar het in dit kort geding om gaat, een meubelstuk en dus een gebruiksvoorwerp is, waarvan de vorm en afmeting in belangrijke mate door de gebruiksbehoeften van de consument worden bepaald. Het is daarom alles zins denkbaar dat een derde, onafhankelijk van Zijlstra, bij het maken van een modern dressoir tot nagenoeg hetzelfde resultaat als de Zijlstra 5023 komt. De vormgeving is immers in belangrijke mate het resultaat van functioneel objectieve en in de meubelbranche gebruikelijke uitgangspunten. Naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter voert het voornamelijk te ver om te concluderen dat de Zijlstra 5023 helemaal geen auteursrechtelijke bescherming geniet, maar kan een inbreuk op het auteursrecht, niet snel worden aangemerkt.

Geen inbreuk – enkel stijlverwantschap

- Daarvoor is de totaalindruk van het dressoir van Klotz c.s. te verschillend van die van het ontwerp van het dressoir van Zijlstra. Door de verschillen tussen de dressoirs is er slechts sprake van een stijl-

verwantschap met, maar niet van een verveelvoudiging van de Zijlstra 5023

Weliswaar hebben de dressoirs van beide partijen ook overeenkomsten, zoals de moderne en strakke vormgeving, de hoogglansuitvoering, de dikke bovenbladen en zijpanelen, de drie lades in het midden en de twee deurtjes aan weerszijden van de lades, maar deze elementen geven in casu geen aanspraak op auteursrechtelijke bescherming en leiden dus niet tot een inbreuk. Daarvoor is de totaalindruk van het dressoir van Klotz c.s. te verschillend van die van het ontwerp van het dressoir van Zijlstra. Door de verschillen tussen de dressoirs is er slechts sprake van een stijlverwantschap met, maar niet van een verveelvoudiging van de Zijlstra 5023. Voorts wordt daarom geoordeeld dat met de Klotz 4687 geen inbreuk wordt gemaakt op de auteursrechten van Zijlstra.

SLAAFSE NABOOTSIJNG

Geen verwarringsgevaar

- Verder wordt door Klotz c.s. op geen enkele wijze aandacht gevraagd voor de herkomst van hun dressoir als zijnde afkomstig van Zijlstra. Zij benadrukken juist dat de Klotz 4687 is geïnspireerd op een tv-meubel dat zij reeds verkochten en bieden deze twee meubelstukken tezamen met een door hen ontworpen salontafel aan als zijnde één productlijn. Bovendien is er sprake van een aanzienlijk prijsverschil

Op grond van hetgeen hiervoor onder 4.6. en 4.7. is overwogen, slaagt een beroep op slaafse nabootsing evenmin. Verder wordt door Klotz c.s. op geen enkele wijze aandacht gevraagd voor de herkomst van hun dressoir als zijnde afkomstig van Zijlstra. Zij benadrukken juist dat de Klotz 4687 is geïnspireerd op een tv-meubel dat zij reeds verkochten en bieden deze twee meubelstukken tezamen met een door hen ontworpen salontafel aan als zijnde één productlijn. Bovendien is er sprake van een aanzienlijk prijsverschil tussen de Zijlstra 5023 (€500,00 - €750,00) en de Klotz 4687 (€1.100,00). Onder deze omstandigheden valt verwarringsgevaar niet gauw te vrezen. De door Zijlstra overgelegde verklaringen van detailhandelaren, inhoudende dat zij bij het zien van de Klotz 4687 menen dat deze afkomstig is van Zijlstra, overtuigen - los van de gerechtvaardigde vraag of het relevante publiek uit detailhandelaren bestaat - niet en leiden dus niet tot een ander oordeel.

Vindplaatsen:

Vzgr Rb Den Bosch, 20 april 2010

(Strijbos)

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 208697 / KG ZA 10-153

Vonnis in kort geding van 20 april 2010

in de zaak van

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ZIJLSTRA B.V., gevestigd te Tiel, eiseres,

advocaten mr. G.J. van de Kamp te Huissen en [mr. B.J. Berghuis van Woortman](#) te Amsterdam, tegen

1. de vennootschap onder firma KLOTZ V.O.F., gevestigd te Uden,

2. [...], wonende te [...],

3. [...], wonende te [...],

4. [...], wonende te [...],

gedaagden,

advocaat mr. Q.J.A. Meijnen te Amsterdam.

Partijen zullen hierna Zijlstra en Klotz c.s. genoemd worden.

1. De procedure

1.1. Zijlstra heeft bij exploit van 5 maart 2010 Klotz c.s. in kort geding gedagvaard.

1.2. Zijlstra heeft tijdens de mondelinge behandeling op 6 april 2010 de vordering nader toegelicht, mede aan de hand van de door haar overgelegde producties.

1.3. Klotz c.s. hebben tijdens de mondelinge behandeling verweer gevoerd, mede aan de hand van de door hen overgelegde producties.

1.4. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De relevante vaststaande feiten

2.1. Zijlstra houdt zich bezig met het ontwerpen en verkopen van onder andere meubels. Eén van haar ontwerpen is het moderne dressoir met artikelnummer 5023, hierna te noemen: de Zijlstra 5023. Zijlstra stelt dat zij dit dressoir sinds september 2006 verkoopt.

2.2. Klotz c.s. houden zich ook bezig met het ontwerpen en verkopen van meubels. Zij hebben in 2007 een modern dressoir ontworpen met artikelnummer 4687, hierna te noemen: de Klotz 4687.

2.3. Nadat Zijlstra begin dit jaar op een beurs in Keulen had geconstateerd dat Klotz c.s. genoemd dressoir 4687 verkopen en omdat zij van mening is dat de verkoop van dit dressoir een inbreuk vormt op haar auteursrecht met betrekking tot de Zijlstra 5023 en bovendien onrechtmatig is wegens slaafse nabootsing ervan, heeft zij Klotz c.s. op 2 februari 2010 Oper brief gesommeerd de verkoop van de Klotz 4687 te staken en gestaakt te houden.

2.4. Klotz c.s. hebben hieraan geen gevolg gegeven.

3. Het geschil

3.1. Zijlstra vordert (samengevat):

1) Klotz c.s. ieder afzonderlijk te bevelen iedere inbreuk op de auteursrechten van Zijlstra met betrekking tot de Zijlstra 5023 te staken en gestaakt te houden;

2) Klotz c.s. ieder afzonderlijk te bevelen om het onrechtmatig slaafs nabootsen van de Zijlstra 5023 te staken en gestaakt te houden;

3) Klotz c.s. ieder afzonderlijk te bevelen om de advocaat van Zijlstra te voorzien van een schriftelijke, door een registeraccountant geaccordeerde en ondertekende opgave, met bijgevoegd kopieën van alle, ter staving van die opgave, relevante bescheiden van:

a. de exacte naam en het exacte adres van de leverancier(s) van de inbreukmakende producten en/of onrechtmatige slaafse nabootsingen;

b. de totale hoeveelheid bij Klotz c.s. in voorraad of onder hun controle zijnde inbreukmakende producten en/of onrechtmatige slaafse nabootsingen;

4) Klotz c.s. ieder afzonderlijk te bevelen hun gehele voorraad van inbreukmakende producten en/of onrechtmatige slaafse nabootsingen in het bijzijn van een deurwaarder te vernietigen en Zijlstra te voorzien van een kopie van het door de deurwaarder opgestelde vernietigingsrapport, waarbij de kosten van vernietiging voor rekening van Klotz c.s. komen;

5) Klotz c.s. ieder afzonderlijk te veroordelen tot betaling van een dwangsom ingeval van gehele of gedeeltelijke niet-nakoming van de hierboven onder I en/of 2 en/of 3 en/of 4 bedoelde bevelen;

6) Klotz c.s. hoofdelijk te veroordelen in de kosten van het geding ex artikel 1019h Rv groot €6.000,00, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf veertien dagen na de dag van betekening van dit vonnis;

7) de termijn als bedoeld in artikel 1019i Rv te bepalen op zes maanden.

3.2. Zij legt hieraan - kort gezegd - ten grondslag dat de Klotz 4687 nagenoeg identiek is aan de Zijlstra 5023. Het dressoir van Klotz geeft volgens haar eenzelfde totaalindruk als het dressoir van Zijlstra. Op grond van deze omstandigheid is de verkoop door Klotz c.s. van haar dressoir in strijd met het aan Zijlstra toebehorende auteursrecht met betrekking tot de Zijlstra 5023. Voorts is Zijlstra van mening dat Klotz c.s. onrechtmatig handelen door de Zijlstra 5023 slaafs na te bootsen (artikel 6:162 BW).

3.3. Klotz c.s. voeren - kort gezegd - de navolgende verweren,

3.3.1. De Zijlstra 5023 is niet een werk in de zin van de Auteurswet, omdat het een eigen oorspronkelijk karakter mist en niet het persoonlijk stempel van de maker draagt. Van een inbreuk op het auteursrecht van Zijlstra kan dus geen sprake zijn.

3.3.2. Voor het geval de voorzieningenrechter mocht oordelen dat de Zijlstra 5023 wel een werk is in de zin van de Auteurswet, dan is er geen sprake van een inbreuk, aangezien Klotz c.s. geen auteursrechtelijk relevante kenmerken van de Zijlstra 5023 hebben overgenomen en de totaalindruk van de Klotz 4687 niet hetzelfde is als die van de Zijlstra 5023.

3.3.3. Nu de Zijlstra 5023 volstrekt niet onderscheidend is en geen eigen positie in de markt inneemt, kan er ook van slaafse nabootsing geen sprake zijn.

3.4. Klotz c.s. hebben geconcludeerd dat Zijlstra zou moeten worden veroordeeld in de proceskosten ex artikel 1019h Rv groot €10.753,00. 3.5. Op de stellingen van partijen over en weer wordt hierna, uitsluitend voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Gedaagden hebben alle vestigingsplaats casu quo woonplaats binnen dit arrondissement, zodat de bevoegdheid van de voorzieningenrechter van de rechtbank te 's Hertogenbosch om de vorderingen te behandelen reeds om die reden buiten kijf staat.

4.2. Allereerst ligt de vraag voor of de Zijlstra 5023 een werk is in de zin van artikel 10 Auteurswet (Aw). Het in geding zijnde voorwerp van Zijlstra - een dressoir - is een model van nijverheid in de zin van artikel 10 lid I sub 11 van de Auteurswet. Om voor auteursrechtelijke

bescherming in aanmerking te komen, dient sprake te zijn van een creatieve prestatie, die in dat werk tot uiting komt. Daarvoor is vereist dat het dressoir een eigen, oorspronkelijk karakter bezit. Dit betekent dat de vorm niet ontleend mag zijn aan die van een ander werk. Bovendien geldt als eis dat het dressoir het persoonlijk stempel van de maker moet dragen. Deze eis houdt in dat sprake moet zijn van een vorm die het resultaat is van scheppende menselijke arbeid en dus van creatieve keuzes en die aldus voortbrengsel is van de menselijke geest. Daarbuiten valt in elk geval al hetgeen een vorm heeft die zo banaal of triviaal is, dat daarachter geen creatieve arbeid van welke aard ook valt aan te wijzen,

4.3. Van een eigen, oorspronkelijk karakter en een persoonlijk stempel van de maker is ten aanzien van de Zijlstra 5023 naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter slechts in beperkte mate sprake. De voorzieningenrechter stelt daarbij voorop dat het voorwerp waar het in dit kort geding om gaat, een meubelstuk en dus een gebruiksvoorwerp is, waarvan de vorm en afmeting in belangrijke mate door de gebruiksbehoeften van de consument worden bepaald. Het is daarom alles zins denkbaar dat een derde, onafhankelijk van Zijlstra, bij het maken van een modern dressoir tot nagenoeg hetzelfde resultaat als de Zijlstra 5023 komt. De vormgeving is immers in belangrijke mate het resultaat van functioneel objectieve en in de meubelbranche gebruikelijke uitgangspunten. Naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter voert het voorsnog te ver om te concluderen dat de Zijlstra 5023 helemaal geen auteursrechtelijke bescherming geniet, maar kan een inbreuk op het auteursrecht, niet snel worden aangemerkt.

4.4. Met Klotz c.s. is de voorzieningenrechter voorsnags van oordeel dat de door hen ontworpen Klotz 4687 geen, althans onvoldoende specifieke gelijkenis vertoont met de Zijlstra 5023. Ingevolge artikel 13 Aw is eerst dan sprake van een verveelvoudiging van, dat wil zeggen een inbreuk op een auteursrechtelijk beschermd werk, indien sprake is van een gehele of gedeeltelijke bewerking of nabootsing in gewijzigde vorm, welke niet als een nieuw oorspronkelijk werk moet worden aangemerkt. Hierbij geldt dat de totaalindruk van de twee werken overeen moet stemmen.

4.5. Vooropgesteld wordt dat de totaalindraken enkel een rol spelen voor zover de gelijkenis in totaalindraken wordt veroorzaakt door overeenstemmende auteursrechtelijk beschermde trekken. Dit betekent dat het maken van een werk volgens een bepaalde methode, stijl of thema vrij is en dat daar op grond van de Aw niet tegen kan worden opgekomen.

4.6. Zijlstra heeft ter onderbouwing van haar vorderingen een wit exemplaar van de Zijlstra 5023 ter terechtzitting getoond. Klotz c.s. hebben ter onderbouwing van hun verweren een zwart exemplaar van de Zijlstra 5023 getoond, evenals een wit exemplaar van de Klotz 4687 en een wit exemplaar van het TV-meubel waarop het ontwerp van de Klotz 4687 naar hun zeggen is gebaseerd. Daarom wordt het navolgende overwogen.

4.6.1. De Zijlstra 5023 en de Klotz 4687 hebben niet exact dezelfde afmetingen.

4.6.2. Het bovenblad van de Zijlstra 5023 valt over de twee zijpanelen heen, terwijl het bovenblad van de Klotz 4687 tussen de twee zijpanelen ligt. Tussen het bovenblad en de zijpanelen van de Klotz 4687 loopt een aluminiumstrip. Deze aluminiumstrip loopt ook tussen het onderblad en de zijpanelen.

4.6.3. De Zijlstra 5023 staat op haar twee zijpanelen en ontbeert een onderblad dat net zo dik is als het bovenblad. De Klotz 4687 heeft daarentegen wel een even dik onder- als bovenblad, welk onderblad, evenals het bovenblad, tussen de twee zijpanelen ligt. De Klotz 4687 rust op metalen voetjes.

4.6.4. De Zijlstra 5023 bevat een over de gehele breedte lopende sleuf onder het bovenblad. Dankzij deze sleuf kunnen de bovenste lade en de twee deurtjes geopend worden. Boven de twee onderste lades loopt eenzelfde sleuf. Bij de Klotz 4687 ontbreekt een sleuf over de gehele breedte van het dressoir. Dit dressoir bevat twee sleuven (tussen de bovenste en de middelste lade en tussen de middelste en de onderste lade). De deurtjes kunnen geopend worden door deze in te drukken.

4.6.5. De lades van de Klotz 4687 trekken zichzelf het laatste stukje naar binnen, terwijl dit bij de lades van de Zijlstra 5023 niet het geval is.

4.7. Weliswaar hebben de dressoirs van beide partijen ook overeenkomsten, zoals de moderne en strakke vormgeving, de hoogglaansuitvoering, de dikke bovenbladen en zijpanelen, de drie lades in het midden en de twee deurtjes aan weerszijden van de lades, maar deze elementen geven in casu geen aanspraak op auteursrechtelijke bescherming en leiden dus niet tot een inbreuk. Daarvoor is de totaalindruk van het dressoir van Klotz c.s. te verschillend van die van het ontwerp van het dressoir van Zijlstra. Door de verschillen tussen de dressoirs is er slechts sprake van een stijlverwantschap met, maar niet van een verveelvoudiging van de Zijlstra 5023. Voorsnags wordt daarom geoordeeld dat met de Klotz 4687 geen inbreuk wordt gemaakt op de auteursrechten van Zijlstra.

4.8. Ten aanzien van (slaafse) nabootsing van een stofelijk product dat niet wordt beschermd door een absoluut recht van intellectuele eigendom, geldt dat nabootsing van dat product in beginsel vrijstaat doch dat dit beginsel uitzondering lijdt wanneer door die nabootsing verwarring bij het publiek te duchten valt en de nabootsende concurrent tekortschiet in zijn verplichting alles te doen wat redelijkerwijs mogelijk is om verwarring te voorkomen. Op grond van hetgeen hiervoor onder 4.6. en 4.7. is overwogen, slaagt een beroep op slaafse nabootsing evenmin. Verder wordt door Klotz c.s. op geen enkele wijze aandacht gevraagd voor de herkomst van hun dressoir als zijnde afkomstig van Zijlstra. Zij benadrukken juist dat de Klotz 4687 is geïnspireerd op een tv-meubel dat zij reeds verkochten en bieden deze twee meubelstukken tezamen met een door hen ontworpen salontafel aan als zijnde één productlijn. Bovendien is er sprake van een aanzienlijk prijsverschil tussen de Zijlstra 5023 (€ 500,00 - € 750,00) en de Klotz 4687 (€ 1.100,00). Onder deze omstandigheden

valt verwarringsgevaar niet gauw te vrezen. De door Zijlstra overgelegde verklaringen van detailhandelaren, inhoudende dat zij bij het zien van de Klotz 4687 menen dat deze afkomstig is van Zijlstra, overtuigen - los van de gerechtvaardigde vraag of het relevante publiek uit detailhandelaren bestaat - niet en leiden dus niet tot een ander oordeel.

4.9. Op grond van het voren staande zullen alle vorderingen worden afgewezen.

4.10. Zijlstra zal als de in het ongelijk gestelde partij in de werkelijke proceskosten worden veroordeeld. Met betrekking tot deze ex artikel 1019h Rv door Klotz c.s. gevorderde volledige kostenveroordeling overweegt de voorzieningenrechter als volgt. Klotz c.s. hebben ter onderbouwing van hun standpunt inzake de door hen gemaakte werkelijke proceskosten een declaratieoverzicht van hun advocaat overgelegd en aangevoerd dat de totaal door hen gemaakte en nog te maken advocaatkosten € 10.753,00 bedragen. Zijlstra heeft de hoogte van de door Klotz c.s. gemaakte werkelijke proceskosten weersproken. De voorzieningenrechter begroot - mede gelet op de omvang van de zaak, de grondslag van de vordering casu quo de omvang van het verweer, de omvang van de overgelegde producties en het door het Landelijk Overleg Voorzitters van de Civiele sectoren van de rechtbanken (LOVC) vastgestelde indicatietarief ad €6.000,00 - de advocaatkosten aan de zijde van Klotz c.s. op €6.000,00. De totale kosten aan de zijde van Klotz c.s. worden begroot op:

- vast recht   € 263,00
- salaris advocaat €6.000,00
Totaal €6.263,00

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

5.1. wijst de vorderingen af;

5.2 . veroordeelt Zijlstra in de proceskosten, aan de zijde van Klotz c.s. tot op heden begroot op €6.263,00;

5.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. J.F.M. Strijbos en in het openbaar uitgesproken op 20 april 2010 .